

ΟΡΘΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

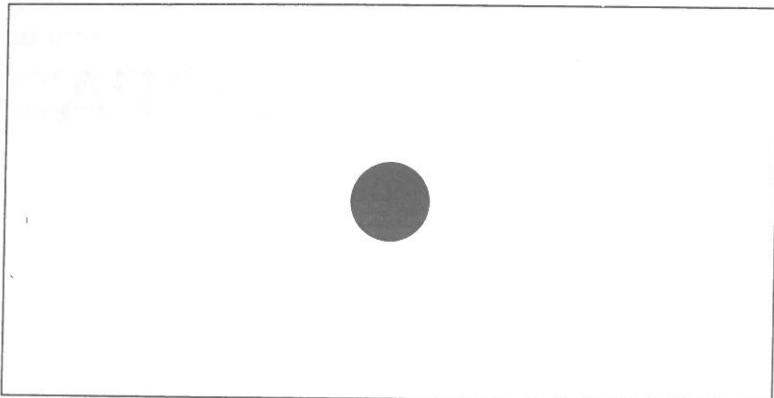
«Να συμπεριφέρεστε στους άλλους,
όπως θέλετε να συμπεριφέρονται κι εκείνοι σ' εσάς.»
Παρομία

«Δεν μπορεί κανένας να έχει δύναμη σταθερή
με αδικίες, προδοσίες και ψευτιές.»
Δημοσθένης

Η ζωή είναι μία συνεχής διαδικασία μάθησης. Δεν υπάρχει στιγμή στη ζωή μας που να μη συνεχίζεται η διαδικασία της μάθησης. Ολόκληρη την ημέρα δεχόμαστε πληροφορίες από τον εξωτερικό κόσμο. Ο νους βρίσκεται σε συνεχή επαφή με το φυσικό κόσμο μέσω των πέντε αισθήσεων. Επομένως, είναι βασικό να εκπαιδεύσουμε το νου να δέχεται σωστά τις εξωτερικές πληροφορίες, ώστε να ανψώνεται όλο και περισσότερο. Κάθε λεπτό, αν πραγματικά χρησιμοποιούμε σωστά τις πληροφορίες

που προσλαμβάνουμε, θα πρέπει να γινόμαστε καλύτεροι από πριν. Επειδή τα παιδιά δεν έχουν διδαχθεί να δέχονται σωστά τα ερεθίσματα, ο νους υποβιβάζεται αντί να ανυψώνεται.

ΠΟΛΑΣΤΙΚΗ Για να έχουμε δύναμης από τις πληροφορίες που λαμβάνουμε, πρέπει να κατανοήσουμε τα επιστημονικά δεδομένα σχετικά με την αντίληψη και το νου. Για παράδειγμα, τι βλέπετε στην παρακάτω εικόνα;

Οι περισσότεροι άνθρωποι, στους οποίους γίνεται αυτή η ερώτηση, απαντούν: «Βλέπω μια στρογγυλή μαύρη κηλίδα» (Αυτό δεν είναι απόλυτα σωστό. Η σωστή απάντηση θα έπρεπε να είναι: «Βλέπω ένα άσπρο χαρτί και στο κέντρο μια μικρή μαύρη κουκκίδα». Έχουμε την τάση να βλέπουμε αυτό που θέλουμε να δούμε και παραλείπουμε όλα πράγματα, που δε μας ενδιαφέρουν. Όταν παρατηρούμε άλλους, τείνουμε να βλέπουμε τα λάθη ή τις άσχημες πλευρές τους, έστω κι αν έχουν πολλές καλές ιδιότητες. Όταν οι άνθρωποι κουτσομπολεύουν, διασκεδάζουν με κάθε είδους σκάνδαλα και αρνητικά πράγματα για τους άλλους. Οι εφημερίδες παρουσιάζουν επικεφαλίδες για καταστροφές, εγκλήματα ή σκάνδαλα και η πρώτη σελίδα έχει νέα, που κινούνται πάνω στην ίδια γραμμή. Φαίνεται ότι

πάρχουν πολύ λίγα καλά νέα στην κοινωνία μας.

Θα πρέπει να καταλάβουμε ότι αυτό που σκεφτόμαστε, αυτό και θα γίνουμε. Αν ένας μαθητής διαβάζει, για παράδειγμα, συνεχώς αρνητικές ειδήσεις στις εφημερίδες, παρακολουθεί ταινίες βίας στην τηλεόραση, όταν μεγαλώσει θα γίνει αρνητικός και βίαιος απέναντι στην κοινωνία. Επομένως, είναι ουσιαστικό να εκπαιδεύουμε τα παιδιά να βλέπουν το καλό παντού και πάντοτε. Παίρνουμε μαθήματα από τα πάντα γύρω μας. Ακόμα και η μαύρη κουκκίδα στη φωτογραφία μπορεί να μας δώσει ένα μάθημα. Για παράδειγμα, δύο άνθρωποι φιλονικούν, αρχίζουν να τσακώνονται και να χτυπά ο ένας τον άλλον. Δε θα πρέπει να τους κατηγορούμε, σκεφτόμενοι ότι είναι κακοί. Αντίθετα, θα πρέπει να πάρουμε ένα μάθημα από αυτά που βλέπουμε. Ο δάσκαλος μπορεί να ρωτήσει τους μαθητές, αν τους αρέσει αυτό το θέαμα. Τα παιδιά θα απαντήσουν ότι δεν τους αρέσει. Έτσι οι δάσκαλοι μπορούν να διδάξουν στα παιδιά ότι, κάτι που δεν τους αρέσει, δε θα πρέπει να το κάνουν ούτε κι αυτά. Δε μας αρέσει να βλέπουμε τους άλλους να φιλονικούν. Γι' αυτό καλό είναι να μη φιλονικούμε κι εμείς. Δε μας αρέσει να βλέπουμε τους άλλους να τσακώνονται. Γι' αυτό καλό είναι να μην τσακωνόμαστε ούτε κι εμείς.

Ο δάσκαλος στο σχολείο, για να βοηθήσει τα παιδιά να βλέπουν το καλό και να σκέφτονται πάντα το καλό, πρέπει να εντάσσει αξίες σε όλα τα μαθήματα.

Ας δούμε μερικά παραδείγματα. Αν κοιτάξουμε ένα βουνό, μερικές φορές το καλύππει το χιόνι, ενώ άλλες φορές πάλι το σκεπάζουν σύννεφα βροχής. Μπορεί να πέφτουν αστραπές και βροντές ή να φυσά πολύ δυνατός αέρας. Εδώ μπορούμε να αναφερθούμε στις αξίες της σταθερότητας και της ηρεμίας ως εξής: «Παρ' όλες τις αναταραχές γύρω από το βουνό, το βουνό παραμένει ήρεμο και ατάραχο. Με τον ίδιο τρόπο στη ζωή μας, μπο-

ρεί να έχουμε προβλήματα και δυσκολίες, επιτυχίες και αποτυχίες ή να βρισκόμαστε σε μια δύσκολη κατάσταση. Ωστόσο, ο νους μας θα πρέπει να είναι σαν το βουνό, ήρεμος και ατάραχος, ανεξάρτητα από το τι συμβαίνει γύρω μας».

Όταν πηγαίνουμε με τα παιδιά εκδρομή, αναφερόμαστε επίσης σε αξίες πάνω στο καθετί που βλέπουμε. Είναι μια ηλιόλουστη μέρα και κάτω από ένα δέντρο που προσφέρει τη σκιά του, κάθεται ένα αγόρι. Έρχεται ένα κορίτσι και κάθεται και αυτό κάτω από το δέντρο και απολαμβάνει με την ίδια άνεση τη σκιά του. Ένας δάσκαλος κάθεται επίσης κάτω από το δέντρο. Και αυτός αισθάνεται το ίδιο. Ανεξάρτητα με το ποιος θα κάτσει από κάτω, το δέντρο θα χαρίσει τη σκιά του το ίδιο στον καθένα. Δεν κάνει διάκριση ανάμεσα σε πλούσιο η φτωχό, μεγάλο η μικρό, καλό η κακό. Ακόμη και στον ξυλοκόπο που έχει την πρόθεση να το κόψει αλλά αναπταύεται πρώτα κάτω απ' αυτό, προσφέρει τη σκιά του.

Παρόμοια, θα πρέπει κι εμείς να είμαστε σαν το δέντρο, γεμάτοι αγάπη και συμπόνια, προσφέροντας πάντα τη βοήθειά μας σε όλους, χωρίς καμιά διάκριση. Όπως το δέντρο δίνει σκιά ακόμα και στον ξυλοκόπο, που σκοπεύει να το κόψει, έτσι κι εμείς, θα πρέπει να αγαπάμε και να βοηθάμε ακόμα και τους εχθρούς μας.

Για να βοηθήσουμε τα παιδιά να κάνουν καλές σκέψεις, που θα μεταφραστούν σε καλές πράξεις, θα πρέπει να εντάξουμε τις αξίες στο πρόγραμμα των μαθημάτων σε όλες τις τάξεις.

Για παράδειγμα, στο μάθημα των Μαθηματικών, αν θέλουμε να διδάξουμε στα παιδιά τη διαιρεση $32 : 8 = 4$, μπορούμε να διατυπώσουμε το παρακάτω πρόβλημα, έτσι ώστε να εντάξουμε την αξία του μοιράσματος:

«Οι γονείς μου με αγαπούν πολύ. Μια μέρα, πήγαν στην αγορά να αγοράσουν 32 μήλα και τα έφεραν στο σπίτι για μένα. Εκείνη την ημέρα ήρθαν να με επισκεφθούν 7 φίλοι μου και θυμήθηκα το δάσκαλό μου που μου έχει πει ότι θα πρέπει να μοι-

ράζομαι τα πράγματά μου με τους άλλους, και να δίνω. Έτσι θέλησα να μοιραστώ τα 32 μήλα με τους 7 φίλους μου και τον εαυτό μου. Πόσα μήλα θα πρέπει να δώσω σε κάθε φίλο μου;»

Ένα άλλο παράδειγμα για το πώς χρησιμοποιούμε τη Φυσική για να διδάξουμε τα παιδιά: Το νερό, όταν ψύχεται, γίνεται πάγος. Όταν ζεσταίνεται και βράζει, εξατμίζεται και γίνεται ατμός. Με τον ίδιο τρόπο, στη ζωή μας θα πρέπει να παραμένουμε ήρεμοι και να διατηρούμε την ψυχραιμία μας, έτσι ώστε να είμαστε δυνατοί και σταθεροί, ακριβώς όπως το νερό γίνεται συμπαγής πάγος όταν ψύχεται. Αν, όμως, θυμώνουμε και εκνευρίζόμαστε, η θερμοκρασία μας ανεβαίνει και η ενέργειά μας χάνεται, ακριβώς όπως εξατμίζεται το νερό και γίνεται ατμός. Τότε θα εξαντληθούμε και μπορεί ακόμη και να αρρωστήσουμε.

Όταν παρατηρούμε κάτι, χρησιμοποιούμε τα μάτια μας για να δεχτούμε εικόνες απέξω. Τι είναι αυτό που εισέρχεται στα μάτια μας; Το φως. Τι είναι όμως το φως; Είναι μια μορφή ηλεκτρομαγνητικής ενέργειας.

Ας ρωτήσουμε τώρα έναν επιστήμονα, αν υπάρχει κάτι κακό που εισέρχεται στα μάτια μας, μαζί με το φως. Ο επιστήμονας θα αναλύσει το φως, που είναι μια μορφή ηλεκτρομαγνητικής ενέργειας, αποτελούμενο από το μαγνητικό πεδίο, που δονείται σε πολύ υψηλή συχνότητα και κάθεται στο μαγνητικό πεδίο είναι το ηλεκτρικό πεδίο, που δονείται επίσης σε πολύ υψηλή συχνότητα. Μετά, ο επιστήμονας θα επιμείνει ότι δεν υπάρχει τίποτα κακό στο μαγνητικό και το ηλεκτρικό πεδίο. Το φως είναι μόνο μια ενέργεια. Γιατί λοιπόν, βλέπουμε κακό; Πού είναι το κακό, αφού δεν υπάρχει κακό στο φως που εισέρχεται στα μάτια; Λογικά, αν δεν εισέρχεται κακό στα μάτια και όμως εμείς βλέπουμε κακό, τότε το κακό πρέπει να είναι ήδη μέσα μας! Πρέπει να είμαστε γενναίοι και να δεχτούμε αυτό το γεγονός, ώστε να μπορούμε να υπερνικήσουμε τον εχθρό που είναι μέσα μας.